

**ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**DĖL ALYTAUS PANEMUNĖS PAGRINDINĖS MOKYKLOS
ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

AUDITO ATASKAITA

2013 m. sausio 04 d. AT-1
Alytus

I. IŽANGA

Audito vykdytojas. Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas, vadovaujantis Alytaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2011-11-10 įsakymu Nr. V-7 patvirtintu Kontrolės ir audito tarnybos 2012 metų veiklos planu ir vykdant Alytaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2012-10-30 pavedimą Nr. KT6-18. Auditą atliko Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Jolanta Kalvaitienė.

Audituojamas subjektas – Panemunės pagrindinė mokykla (toliau –mokykla), adresas: A. Jonyno g. 10, 62372 Alytus; Identifikavimo kodas – 191056771.

Audituojamas laikotarpis –2011-2012 metai.

Audito tikslas – įvertinti mokyklos 2011 metų savivaldybės (valstybės) lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimo efektyvumą, įstatymų nustatytiems tikslams įgyvendinti bei pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamu laikotarpiu mokyklai vadovavo direktorius Zenius Kunigonis, vyriausiąja buhalterė dirbo Aldona Balčiūnienė, pavaduotoja ūkio reikalams Milda Limantaitė.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, savivaldybės bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams įgyvendinti pareiškiami audito išvadoje.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvados, teikiamos Alytaus miesto savivaldybės tarybai dėl metinės biudžeto įvykdymo ataskaitos ir ataskaitos dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo ataskaitos, dalis.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama mokyklos 2011 metų finansinė atskaitomybė:

- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2011-12-31 ataskaita (Forma Nr.2. – metinė) suvestinė;
- Asignavimų, skirtų moksleivio krepšeliui finansuoti 2011 metų finansinės ataskaitos (Forma Nr. 2.- metinė);
- Savivaldybės biudžeto išlaidų įvykdymo ataskaita (Forma Nr. 2 – metinė);
- 2011 metų finansinių ataskaitų rinkinys: „Finansinės būklės ataskaita“ (2-ojo VSAFAS 2 priedas), „Pinigų srautų ataskaita“ (5-ojo VSAFAS 2 priedas); „Veiklos rezultatų ataskaita“ (3-iojo VSAFAS 2 priedas); „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ (4-ojo VSAFAS 1 priedas).
- Aiškinamasis raštas.

Finansinis auditas atliktas, atsižvelgiant į Valstybinio audito reikalavimus¹ ir vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą, finansinių ir kitų ataskaitų sudarymą, turto valdymą ir disponavimą juo, vidaus kontrolę.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir savivaldybės ir valstybės lėšos bei turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Atliekamo audito reikšmingumo lygis nustatytas 1,3 proc., skaičiuojant nuo 2011 metais patirtų visų kasinių išlaidų sumos ir jis **sudaro 58,2 tūkst. Lt.** Toks reikšmingumo lygis pasirinktas atlikus savarankiškas audito procedūras ir įvertinus rizikas, susijusias su asignavimais skirtais darbo užmokesčiui, paslaugoms ir prekėms. Šis nusistatytas reikšmingumo lygis - didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad lėšų naudojimo ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie patirtas išlaidas, duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos. Be to, vertintas kokybinis nustatytų klaidų reikšmingumas.

Pakankamiems, patikimiems ir tinkamiems audito įrodymams gauti, naudotos šios audito procedūros: skaičiavimo, dokumentų patikrinimo, analitinės, paklausimo (klausimų pateikimo ir gautų atsakymų vertinimo), patvirtinimo.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Pavyzdžiai įrodymams gauti, atrinkti taikant atsitiktinės atrankos metodą. Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- patvirtintų tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir kontrolės aplinkos tyrimas;
- ūkinių operacijų savarankiškos audito procedūros.

Svarbiausiose audito srityse (išlaidų darbo užmokesčiui bei socialiniam draudimui, išlaidų prekėms ir paslaugoms, ilgalaikio materialaus turto apskaitos) atliktos vidutinės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir kt. procedūras.

Mokyklos teisinė forma – savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Mokyklos istorija: Mokyklos oficialusis pavadinimas – Alytaus Panemunės pagrindinė mokykla; trumpasis pavadinimas – Panemunės pagrindinė mokykla. Mokykla įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 191056771. Mokykla įkurta 1988 m. rugsėjo 1 d. kaip Alytaus miesto 11-oji vidurinė mokykla. Nuo 1994 m. rugsėjo 1 d. – Alytaus Panemunės vidurinė mokykla; 2011 m. rugsėjo 1 d. – Alytaus Panemunės pagrindinė mokykla. Mokyklos pagrindinė paskirtis – bendrosios paskirties mokykla. Mokyklos tipas – pagrindinė mokykla.

Mokyklos valdymo struktūrą 2011 metais sudarė: mokyklos vadovas – direktorius; direktoriaus pavaduotojai ugdymui ir ūkio reikalams; Mokytojų taryba; Mokyklos taryba.

Pedagogai - **86,94** etatai, kiti darbuotojai – **12,06** etatai.

Mokykloje 2011 m. pradžioje veikė trys pailgintos darbo dienos grupės, kurias lankė 61 moksleivis. 2011-09-01 mokyklos mokinių skaičius – 680; 2012-09-01 – 633 mokiniai. Sutartinių mokinių skaičius: 2011-09-01– 801,3 mokiniai; 2012-09-01 – 734,65.²

III. AUDITO PASTEBĖJIMAI, NEATITIKIMAI

1. Dėl įstaigos struktūros ir valdymo

Mokyklos valdymo struktūrą 2010-2012 metais sudarė: mokyklos vadovas – direktorius; direktoriaus pavaduotojai ugdymui ir ūkio reikalams; Mokytojų taryba; Mokyklos taryba.

² Alytaus Panemunės pagrindinės mokyklos direktoriaus 2011 m. veiklos ataskaita savivaldybės tarybai

Mokykloje patvirtinti: direktorius -1 etatas., direktoriaus pavaduotojas ugdymui - 3 etatai, direktoriaus pavaduotojas ūkiui -1 etatas, bibliotekininkas – 3 etatai, socialinis pedagogas -1 etatas, psichologas – 1 etatas, specialusis pedagogas –1 etatas, logopedas – 1,5 etato, priešmokyklinio ugdymo pedagogas - 0,56 etato. 2011 m. pradžioje mokyklos bendras darbuotojų skaičius buvo 90, iš jų – 64 pedagoginiai darbuotojai. 2011 m. pabaigoje bendras darbuotojų skaičius 122, iš jų – 86 pedagoginiai darbuotojai. 2012 metų pabaigoje bendras darbuotojų skaičius – 113. 2012 metais etatų skaičius (neįskaičiuojant pedagoginio personalo) sumažėjo 7,5 etato dėl mokyklai priskirtų patalpų sumažėjimo, atsisakant dalies kiemsargių ir valytojų etatų.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio nuostatomis³ biudžetinės įstaigos vadovas tvirtina įstaigos struktūrą ir pareigybių sąrašą, neviršijant nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, kurį nustato asignavimų valdytojas.

2010-2012 mokslo metais, mokyklos etatų sąrašas patvirtintas, vadovaujantis patvirtintu mokyklos direktoriaus pareigybės aprašymu⁴. **Didžiausio leistino pareigybių skaičiaus švietimo įstaigoms Alytaus m. savivaldybėje nėra patvirtinta.**

2. Dėl mokyklos išlaidų sąmatos sudarymo

2011-2012 metais savo veiklą vykdė, vadovaujantis Alytaus miesto savivaldybės programoje – „Švietimo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimas“ (kodas 02)⁵ patvirtintais tikslais ir uždaviniais. Atsižvelgiant į tai, patvirtintame mokyklos 2011-2013 metų strateginiame veiklos plane⁶ nurodyta, kad mokykla 2011 metais įgyvendino programą - „Kokybiškas mokyklos ugdymo plano įgyvendinimas“, kuriai buvo skirta iš viso 2011 metų pradžioje **4488,2 tūkst. Lt, 2011 m. pabaigoje – 4464,9 tūkst. Lt.**

- **Savivaldybės biudžeto lėšų 2011 m.** pradžioje sąmatos planas sudarė 831,7 tūkst. Lt (iš jų – 262,9 tūkst. Lt komunalinėms paslaugoms; 468,1 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms); **2011 m. pabaigoje savivaldybės biudžeto lėšų sąmatos planas – 942,4 tūkst. Lt.** (iš jų- 580,9 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms; komunalinėms paslaugoms - 271,9 tūkst. Lt). Panaudota savivaldybės biudžeto lėšų – **942,1 tūkst. Lt.**; komunalinėms paslaugoms – 271,9 tūkst. Lt.

- **Mokinio krepšelio lėšų skirta 2011 m.** pradžioje – 3384,1 tūkst. Lt (iš jų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms - 3262,3 tūkst. Lt. 2011 metų pabaigoje mokinio krepšelio lėšų planas – 3281,4 tūkst. Lt., iš jo – darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms – 3038,6 tūkst. Lt. Panaudota mokinio krepšelio lėšų – 3281,2 tūkst. Lt.

³ LR Biudžetinių įstaigų įstatymas, Žin., 1995, Nr.104-2322 (su vėlesniais pakeitimais)

⁴ AMS administracijos direktoriaus 2011-09-01 įsakymas Nr. P-190

⁵ Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2011-03-31 sprendimas Nr. T-60

⁶ Mokyklos direktoriaus 2011-02-09 įsakymas Nr. V-429 (1.7.)

„Dėl Panemunės vidurinės mokyklos 2011-2013 m. strateginio veiklos plano tvirtinimo“

- **Valstybės biudžeto lėšų deleguotoms** funkcijoms vykdyti (mokinių nemokamas maitinimas) – 259,5 tūkst. Lt, šios lėšos metų pabaigoje sumažintos 30,0 tūkst. Lt ir sudarė 229,5 tūkst. Lt. Panaudota šių lėšų – 224,8 tūkst. Lt.

- **Specialiosios programos lėšos.** 2011 metų pradžioje planuota gauti pajamų 11,6 tūkst. Lt, 2011 metų pabaigoje gauta ir panaudota 7,6 tūkst. Lt.

- **2 proc. gyventojų pajamų mokesčio buvo planuota gauti 82,4 tūkst. Lt.** Atsižvelgiant į mokyklos vadovo 2011 metų veiklos ataskaitą, nustatyta, kad mokykla surinko pirmiau minėtą sumą ir panaudojo 8,1 tūkst. Lt.

3. Dėl mokyklos metinio biudžeto įvykdymo

3.1. 2011 metais patirtų kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius

3.1.1. Mokinio krepšelio lėšos: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos iš mokinio krepšelio lėšų sudarė **3038,5** tūkst. Lt arba **91,9 procentai nuo visų mokinio krepšeliui skirtų išlaidų sumos**. Spaudiniams ir kitoms mokymo priemonėms įsigyti 2011 metų pradžioje buvo patvirtina 63,7 tūkst. Lt (iš jų - 55,0 tūkst. Lt spaudiniams, 8,7 tūkst. Lt – mokymo priemonėms). 2011 metų pabaigoje pirmiau minėtos rūšies išlaidoms asignavimų planas padidintas **21,1** tūkst. Lt, iš jų – spaudiniai sudarė 45,0 tūkst. Lt., kitos prekės (mokymo priemonės) – 39,8 tūkst. Lt.

Materialiojo turto įsigijimas iš mokinio krepšelio lėšų 2011 m. pradžioje nebuvo planuojamas, 2011 m. pabaigoje kompiuterinės įrangos įsigijimui panaudota 24,0 tūkst. Lt.

2011 metų pradžioje darbdavių socialinės paramos išmokoms buvo planuota 10,0 tūkst. Lt. Dėl pedagoginių darbuotojų skaičiaus sumažėjimo (lyginant 2011-01-01 ir 2011-12-31 pedagoginių darbuotojų skaičius sumažėjo 10 darbuotojų), socialinės paramos išmokoms išlaidos 2011 m. padidėjo 119,4 tūkst. Lt ir sudarė 129,4 tūkst. Lt.

Iš viso mokinio krepšelio lėšų lyginant 2011 m. pradžią ir pabaigą planas sumažėjo 102,7 tūkst. Lt. Vertinant atskirų išlaidų straipsnius - asignavimai, skirti kitoms paslaugoms, 2011 m. pabaigoje sumažinti 15,2 tūkst. Lt, asignavimai, skirti kitoms prekėms padidinti 31,1 tūkst. Lt. Mokinio krepšelio lėšų panaudojimas nurodytas 1 lentelėje.

Mokinio krepšelio lėšų panaudojimo struktūra, 2011 m.

Išlaidų pavadinimas	K-Mokinio krepšelio lėšos	
Išlaidų pavadinimas	Kasinės išlaidos, tūkst. Lt	Išlaidų dalis, %
IŠLAIDOS	3.281,20	99,27%
<i>Darbo užmokestis ir socialinis draudimas</i>	<i>3.038,50</i>	<i>91,93%</i>
Darbo užmokestis pinigais	2.291,20	69,32%
Socialinio draudimo įmokos	747,30	22,61%
<i>Prekių ir paslaugų naudojimas</i>	<i>113,40</i>	<i>3,43%</i>
Medikamentai (ir darbuotojų sveikatos tikrinimas)		
Ryšių paslaugos		
Spaudiniai	45,00	1,36%
Kitos prekės	39,80	1,20%
Komandiruotės (transporto, apgyvendinimo, ryšio ir kitos komandiruotės išlaidos)		
Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas		
Kvalifikacijos kėlimas	16,10	0,49%
Komunalinės paslaugos		
Kitos paslaugos	12,50	0,38%
<i>Socialinės išmokos (pašalpos)</i>	<i>129,30</i>	<i>3,91%</i>
Socialinė parama pinigais		
Darbdavių socialinė parama pinigais	129,30	3,91%
<i>Kitos išlaidos</i>	<i>-</i>	<i>0,00%</i>
Kitiems einamiesiems tikslams		
SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS	24,00	0,73%
	24,00	0,73%
Negyvenamieji pastatai		
Kitos mašinos ir įrenginiai	24,00	0,73%
Kitas ilgalaikis materialusis turtas		
IŠ VISO	3.305,20	100,00%

3.1.2. Savivaldybės biudžeto lėšos

2011 metų pradžioje iš viso skirta 831,7 tūkst. Lt, t.y. **110,7** tūkst. Lt mažiau nei 2011 metų pabaigoje (2011 m. pabaigoje – 942,4 tūkst. Lt).

Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui išlaidos 2011 m. pabaigoje padidėjo **112,8 tūkst. Lt**. Prekių ir paslaugų išlaidos 2011 m. pabaigoje padidėjo iš viso 7,8 tūkst. Lt.

Išlaidos komunalinėms paslaugoms padidintos metų pabaigoje 9,0 tūkst. Lt. Mokyklos pateiktame programos biudžeto sąmatos sudarymo aiškinamajame rašte nurodyta, kad tokia situacija susidarė dėl mažesnio nei normatyvuose patvirtinta skirto finansavimo metų pradžioje, neatsižvelgiant į realų lėšų poreikį.

2012 metų pradžioje ilgalaikio materialiojo turto remonto straipsnyje savivaldybės biudžeto lėšų buvo skirta 11,0 tūkst. Lt. 2012 m. pabaigoje asignavimai šiame straipsnyje padidinti 3,5 tūkst. Lt, tačiau ilgalaikio materialiojo turto remonto išlaidos sudarė 25491,50 Lt. Savivaldybės

biudžeto, valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti ir specialiosios programos lėšų panaudojimas nurodytas 2 lentelėje.

2 lentelė

Savivaldybės biudžeto lėšų ir lėšų valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti panaudojimo struktūra, 2011 m.

Išlaidų pavadinimas	Z-Savarankiškomis savivaldybės funkcijoms vykdyti		D-Valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms vykdyti		S-Biudžetinių įstaigų veiklos pajamos	
	Kasinės išlaidos, tūkst. Lt	Išlaidų dalis, %	Kasinės išlaidos, tūkst. Lt	Išlaidų dalis, %	Kasinės išlaidos, tūkst. Lt	Išlaidų dalis, %
IŠLAIDOS	942,10	100,00%	224,80	100,00%	7,60	100,00%
<i>Darbo užmokestis ir socialinis draudimas</i>	580,70	61,64%	-	0,00%	4,00	52,63%
Darbo užmokestis pinigais	443,50	47,08%			3,10	40,79%
Socialinio draudimo įmokos	137,20	14,56%			0,90	11,84%
<i>Prekių ir paslaugų naudojimas</i>	339,30	36,02%	-	0,00%	3,60	47,37%
Medikamentai (ir darbuotojų sveikatos tikrinimas)	0,50	0,05%				
Ryšių paslaugos	9,00	0,96%				
Spaudiniai	3,00	0,32%				
Kitos prekės	2,00	0,21%			3,60	47,37%
Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	9,00	0,96%				
Kvalifikacijos kėlimas	0,90	0,10%				
Komunalinės paslaugos	271,90	28,86%				
Kitos paslaugos	43,00	4,56%				
<i>Socialinės išmokos (pašalpos)</i>	22,10	2,35%	224,80	100,00%	-	0,00%
Socialinė parama pinigais	18,40	1,95%	224,80	100,00%		
Darbdavių socialinė parama pinigais	3,70	0,39%				
<i>Kitos išlaidos</i>		0,00%	-	0,00%	-	0,00%
IŠ VISO	942,10	100,00%	224,80	100,00%	7,60	100,00%

4. Dėl kreditorinių ir debitorinių įsiskolinimų 2010-2012 metų pabaigai

Vertinant kreditorinį įsiskolinimą 2010-2012 metų laikotarpiu, didžiąją įsiskolinimų iš savivaldybės biudžeto lėšų dalį sudarė šildymas ir šildymo sistemų priežiūros išlaidos. Įsiskolinimų dydžio pokytis 2010-2012 metais pavaizduotas 3-4 lentelėse.

3 lentelė

Mokyklos kreditoriai 2012 metų gruodžio 31 dienai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Suma, Lt	Struktūra	Skolos susidarymo periodas			
				Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis
1	UAB Litesko filialas Alytaus energija	27.705,54	61,94%				27.705,54
2	AB Lesto	1.869,76	4,18%				1.869,76
3	UAB Energijos kodas	2.080,86	4,65%				2.080,86
4	UAB „Alytaus šilumos tinklai“	888,93	1,99%				888,93
5	UAB Dzūkijos vandenys	1.059,51	2,37%				1.059,51
6	AB TEO LT	142,00	0,32%				142,00
7	UAB „Alstapa“	10.374,50	23,20%			10.374,50	
8	TELE 2	13,51	0,03%				13,51
9	Mokinių važiavimo išlaidos	591,85	1,32%				591,85
	Iš viso	44.726,46	100,00%	-	-	10.374,50	34.351,96
				0,00%	0,00%	15,24%	50,48%

2010 – 2011 metų laikotarpio mokyklos kreditorinio įsiskolinimo augimas (žr. 4 lentelę) yra iš savivaldybės lėšų skiriamo nepakankamo finansavimo rezultatas.

4 lentelė

2009 – 2011 metų mokyklos kreditorinio įsiskolinimo dinamika

Kreditorinis įsiskolinimas	2010.12.31	2011.12.31
Kreditorinis įsiskolinimas iš savivaldybės lėšų	51.127,03	68.055,61
Kreditorinio įsiskolinimo augimo tempas		133,1 proc.

Vertinant mokyklos biudžeto vykdymo ataskaitas nustatyta, kad pagal suvestinės ataskaitos (Forma Nr. 2 – metinė) duomenis, įstaigos kasinės išlaidos neviršija patvirtintos sąmatos plano, tačiau per 2011 metus patirtos sąnaudos didesnės nei numatytos įstaigai finansavimo pajamos, skirtos komunalinių paslaugų ir darbo užmokesčio išlaidoms padengti ir dėl to išauga mokyklos kreditinis įsiskolinimas.

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad Alytaus m. savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nurodyta⁷, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti padengiama kreditinė skola. Vertinant įstaigos biudžeto išlaidų sąmatas ir jų vykdymo ataskaitas, įstaiga sutaupytų asignavimų iš biudžeto lėšų neturėjo, o įsiskolinimų padengimas buvo planuojamas sudarant kitų metų biudžeto išlaidų sąmatas.

Vertinant mokyklos kreditinį įsiskolinimą, atkreiptinas dėmesys, kad pagal Alytaus miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 9 punktą⁸, asignavimų valdytojai yra atsakingi už teisingą jų įstaigų programų, jų sąmatų projektų ir jau patvirtintų asignavimų sąmatų sudarymą, asignavimų apskaitą ir jų naudojimo teisingumą. Jie turi užtikrinti, kad jų ir jiems pavaldžių įstaigų praėjusių metų skolos būtų numatytos padengti planuojamais metais, neviršijant tiems metams skirtų savivaldybės biudžeto asignavimų.

5. Dėl lėšų gautų iš kitų šaltinių panaudojimo

2011 metais iš kitų šaltinių panaudota 156,9 tūkst. Lt. Lėšų pasiskirstymas pateikiamas 5 lentelėje.

⁷ AMS administracijos direktoriaus 2011-09-30 įsakymas Nr. DV-680

⁸ Alytaus miesto savivaldybės direktoriaus 2011-09-30 įsakymas Nr. DV-680

Lėšų iš kitų šaltinių pasiskirstymas

Lėšų šaltinio pavadinimas	Suma, tūkst. Lt
Europos sąjungos paramos lėšos	65,5 COMENIUS projekto vykdymui
Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM, programa "Pienas vaikams"	14,7
Programa "Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose"	4,4
2 proc. gyventojų pajamų mokestis paramai	8,1
Švietimo ir mokslo ministerijos finansuotos programos ir projektai	53,6
„Švietimo paslaugų sistemos prieinamumo paslaugų didinimas specialiųjų poreikių asmenims (mokiniais ir kt.) ir švietimo pagalbos specialistams“	52,7
Kiti finansavimo šaltiniai: patalpų, instrumentų nuoma	10,6

Mokykla gautas pajamas už teikiamas paslaugas kaupia atskiroje sąskaitoje, sumas iš šių sąskaitų įmoka į miesto biudžetą vieną kartą mėnesio pabaigoje. Mokykla gautas pajamas administruoja ir perveda į savivaldybės biudžetą tinkamai.

6. Dėl pailgintos darbo dienos grupės.

Mokykloje 2011-2012 mokslo metais veikė 3 pailgintos darbo dienos grupės, kurias lankė 61 mokinys. Už pailgintų grupių lankymą 2011 m. panaudota 7,6 tūkst. Lt. 2011 m. mokykla vykdydama pailgintos darbo dienos grupių veiklą, vadovavosi mokyklos direktoriaus 2011-09-01 įsakymu Nr. V-77 patvirtinta tvarka. Pagal minėtą tvarką, pailgintos darbo dienos grupės auklėtojas buvo materialiai atsakingas už mėnesinio mokesčio surinkimą ir apskaitos tvarkymą.

Pažymėtina, kad 2012 metais buvo patvirtinti pailgintos darbo dienos grupės veiklos aprašo pakeitimai (paskutinis galiojantis variantas 2012-10-25 mokyklos direktoriaus įsakymu⁹ patvirtintas Pailgintos darbo dienos grupės veiklos aprašas), kur nurodyta, kad tarp pailgintos darbo dienos grupės auklėtojo ir pailgintos darbo dienos grupės tėvų tarybos pirmininko sudarytą raštišką susitarimą priima surinktus pinigus iš tėvų už mokinių popamokinę priežiūrą ir pateikia tėvams grynųjų pinigų perdavimo, priėmimo ir apmokėjimo žiniaraštį pasirašymui, o surinktus pinigus įneša į nurodytą mokyklos sąskaitą.

Iki 2012-04-30¹⁰ dienos mokykloje nebuvo vykdoma grynųjų pinigų apskaita, vadovaujantis Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 10 p. reikalavimais¹¹ kadangi nebuvo patvirtinta atsiskaitymo už surinktus grynuosius pinigus tvarka, o grynuosius pinigus

⁹ Mokyklos direktoriaus 2012-10-25 įsakymas Nr. V-1045 (1.7.)

¹⁰ Mokyklos direktoriaus 2012-04-30 įsakymas Nr. V-663.1(1.7.) su pakeitimais

¹¹ LRV 2000-02-17 nutarimas Nr. 179 (su vėlesniais pakeitimais).

įnešantiems asmenims nebuvo išduodami pinigų apskaitos dokumentai (kasos kvitas, arba kasos pajamų orderis).

7. Dėl darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų apskaitos.

Atlikus įstaigos darbo užmokesčio ir su juo susijusių išmokų pagal atskirus mėnesius analizę, nustatyta, kad atlyginimų priskaitymo ir išmokėjimo mėnesiniuose žiniaraščiuose nurodyti duomenys apie apskaičiuotą darbo užmokestį, priskaičiuotas socialinio draudimo įmokas bei kitas išmokas sutampa su užregistruotomis apskaitos registre – Didžiojoje knygoje.

Atliekant savarankiškas procedūras, nustatyta, kad metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos nurodytos teisingai.

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų ūkinėms operacijoms registruoti yra taikomos teisingos atitinkančios VSAFAS nuostatas sąskaitų korespondencijos.

Audito metu buvo vertinti mokyklos 3 pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio dokumentai ir pailgintos darbo dienos grupės auklėtojos darbo laiko ir užmokesčio apskaitos dokumentai. Nustatyta, kad pagal atrinktus pavyzdžius, įstaigos darbuotojams darbo užmokestis ir socialinis draudimas apskaičiuotas teisingai, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir išmokėtas teisingomis sumomis.

Atkreipiamas dėmesys, kad 2011 metais priemokos darbuotojams buvo mokamos iš savivaldybės biudžeto ir valstybės deleguotoms funkcijos skirtų lėšų, vadovaujantis LRV 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“. Priemokos ir priedai buvo skiriami už papildomai atliekamus darbus.

8. Dėl išlaidų prekėms ir paslaugoms apskaitos.

Sąnaudų ūkinėms operacijoms registruoti yra taikomos teisingos atitinkančios VSAFAS nuostatas sąskaitų korespondencijos.

Ūkinės operacijos, susijusios su išlaidų prekėms ir paslaugoms naudojimu atliktos ir teisingai įvertintos bei užregistruotos apskaitos registruose laikantis apskaitos taisyklių. Savivaldybės funkcijoms gauti asignavimai naudoti pagal paskirtį nepažeidžiant įstatymų ir kitų teisės aktų.

Nesilaikydama Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu¹² patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos mokykla UAB LITESKO pateiktose sąskaitose nurodytas sumas už sistemų priežiūrą nurodė komunalinių paslaugų straipsnyje (2.2.1.1.1.20) kaip išlaidas už komunalines paslaugas, o turėjo nurodyti ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto straipsnyje (2.2.1.1.1.15).

---

¹² 2003-07-03 LR Finansų ministro įsakymas Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais).

9. Dėl ilgalaikio ir trumpalaikio turto nuomos, apskaitos, inventorizacijos.

9.1. Dėl ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutarties ir turto naudojimo.

Mokykla pagal 2005-01-10 ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartį Nr. VD-96 (6.24.)¹³ (toliau – nuomos sutartis) yra įsipareigojusi perduoti nuomininkui ilgalaikį materialųjį turtą (negyvenamąją 133,50 kv. m. patalpą) ir įrengimus bei inventorių, esantį mokyklos maisto gaminto patalpose, kurio likutinė vertė buvo 4430,12 Lt. Sutarties priede nurodyta, kad nuomininkas įsipareigoja iki 2014-12-31 atnaujinti valgyklos įrangą ir inventorių.

Atlikus dokumentų susijusių su valgyklos patalpų ir įrangos nuoma analizę nustatyta, kad pagal mokyklos valgyklos trumpalaikio inventoriaus 2008-01-02 perdavimo-priėmimo aktą Nr. VD-110-4 (1.15.), nuomininkui mokykla perdavė trumpalaikį mokyklos inventorių, kurio vertė iš viso – 6120,0 tūkst. Lt, t.y. 1690,0 Lt didesnė nei 2005 m. sudarytoje sutartyje. Mokyklos 2012-11-13 pateiktoje informacijoje nurodyta, kad mokykla savo lėšomis valgyklos turto ir inventoriaus nuo 2005-01-05 neatnaujino. Pagal 2012-02-29 sudarytą sutartį likutinė turto vertė – 3393,81 Lt. Turto vertė sumažėjo dėl inventoriaus nurašymo.

Audito metu nustatyta, kad nuomininkas pagal susitarimą įvykdė visus įsipareigojimus dėl valgyklos įrangos ir inventoriaus atnaujinimo. Taip pat pagal pateiktą informaciją nustatyta, kad nuomininkas 2012 m. liepos - rugsėjo mėn. atliko mokyklos maisto gaminto patalpų einamąjį remontą už 3393,52 Lt sumą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad atnaujinta įranga, kuri numatyta susitarimo priede yra naudojama mokyklos valgykloje maisto gaminiui tačiau pagal Įrangos ir inventoriaus priklausančio UAB „Genutės sodyba“ direktorei 2012-02-29 sudarytą aktą Nr. VD-95.5 (1.15) ši įranga priklauso maitinimo paslaugas teikiančios įmonės direktorei. Minėtu atveju įrangos atnaujinimas yra traktuojamas kaip naujos įrangos įsigijimas ir naudojimas valgykloje, o ne pasenusios ir netinkamos naudoti įrangos keitimas atnaujinta, nurašant netinkamą naudoti įrangą.

Pagal Ilgalaikio materialiojo turto nuomos sutartį, mokyklai nuomininkas pagal pateiktus paskaičiavimus atsiskaito kartą per ketvirtį, nustatytą mokestį pervedant į mokyklos sąskaitą. Už komunalinius patarnavimus atsiskaitoma pagal maisto gaminto patalpose esančius vandens, elektros skaitiklių duomenų parodymus, kurie nurodomi kiekvieną mėnesį skaitiklių parodymų akte. Aktas sudaromas mokyklos direktoriaus įsakymu sudarytos komisijos, kuri kiekvieną mėnesį surašo duomenis pagal suvartotą vandens ir elektros kiekį ir duomenis perduoda mokyklos buhalterijai. Nuomojamų patalpų šildymas apskaičiuojamas įvertinus bendrą sunaudotą šilumos

---

¹³ Ilgalaikio materialiojo turto nuomos 2005-01-10 sutartis Nr. VD-96 (6.24.) su vėlesniais pakeitimais

energijos kiekį ir nuomojamų patalpų plotą. Pagal pateiktą mokyklos 2012-12-18 paaiškinimą¹⁴, nuo 2012 m. nuomininkas apmoka visas patirtas eksploatacines išlaidas. Kartą per ketvirtį lėšos pervedamos į mokyklos sąskaitą. Mokykla patirtų išlaidų dalį apmoka iš skirtų savivaldybės biudžeto lėšų, o patirtos sąnaudos atstatomos kai nuomininkas pveda į mokyklos sąskaitą nurodytą sumą.

9.2. Dėl turto inventorizacijos.

Įgyvendinant AMS tarybos 2011-01-27 sprendimu Nr. T-27 patvirtintą AMS švietimo įstaigų pastatų rekonstravimo, remonto ir ugdymo aplinkos modernizavimo bei avarinių gedimų likvidavimo 2011 metais programą, mokyklos sporto salės rekonstrukcijai buvo skirta 511.107,83 Lt. Už rekonstrukcijos darbų vykdymą buvo atsakinga Alytaus m. savivaldybės administracija. Mokykla pagal statybos rangos 2011-02-07 sutartį paskirta atsakinga tik už sporto salės pagrindinių krepšinio lentų ir stovų konstrukcijų montavimą, skiriant iš savivaldybės biudžeto lėšų 8,0 tūkst. Lt.

Audito metu nustatyta, kad vykdant salės rekonstrukcijos darbus buvo įsigyta salės įranga: krepšinio lentos, stovai, spinta, stelažas. Įranga įtraukta ir apskaityta kaip statybos darbai, neišskiriant atskirai kiekio ir verčių. Mokyklos apskaitos dokumentuose rekonstrukcijai skirta suma įtraukta į pastato vertę.

2011 metais vykdant turto inventorizaciją, komisija nenurodė pastabų dėl sporto salėje esamos įrangos įtraukimo į inventorizacijos aprašus.

9.3. Dėl nenaudojamo ilgalaikio turto.

Mokykla pagal 2001-11-06 sudarytą panaudos sutartį Nr. 9., iš UAB „Sonex kompiuteriai“ bendrovės panaudos būdu yra perėmusi naudotis 16 kompiuterių „Vector SK-AK01/02“, 16 monitorių „Samsung 15“, spausdintuvą „Minolta“, skenerį „CanoScan D“. Iš viso įrangos perimta už 42 465,82 Lt. Kompiuteriai perduoti panaudai pagal kompiuterių klasių perdavimo-priėmimo aktą Nr. 9, kuriame nurodyta, kad pagal 2001-08-22 sutartį Nr. 158 sudarytą tarp Švietimo ir mokslo ministerijos (Pirkėjas) ir UAB „Sonex kompiuteriai“ (Tiekėjas), tiekėjas perdavė minėtą įrangą.

Atkreiptinas dėmesys, kad perduota kompiuterinė įranga yra moraliai pasenusi ir netinkama naudoti, tačiau nėra nurašyta. Panaudos davėjas UAB „Sonex kompiuteriai“ 2009-01-19 likviduota, ją reorganizuojant. UAB „Sonex kompiuteriai“ pareigų ir išsipareigojimų perėmėja yra UAB „ATEA“.

¹⁴ Alytaus Panemunės pagrindinės mokyklos 2012-12-18 raštas „Dėl išlaidų“

Panaudos sutartis sudaryta, neatsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio nuostatas dėl sutarčių sudarymo ir galiojimo. Sutartyje nurodyti galiojimo terminai – „iki įranga taps kito savininko nuosavybe“.

10. Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir paslaugų sutarčių sudarymo.

Audito metu atlikus dokumentų, susijusių su viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu nustatyta:

- nesivadovaujant Viešųjų pirkimų įstatymo¹⁵ 7 ir 19 straipsnio reikalavimais, 2011-2012 metais mokykla neskelbė Viešųjų pirkimų planų ir ataskaitų įstaigos tinklapyje.

- vykdant viešuosius pirkimus, neatsižvelgta į viešųjų pirkimų įstatymo 91 straipsnio nuostatas dėl „socialinių“ pirkimų vykdymo.

- planuojamų 2011 metais vykdyti viešųjų pirkimų suvestinėje, kuri patalpinta Viešųjų pirkimų tarnybos tinklapyje, nenurodyti planuojamų pirkimų objektų kiekiai ir preliminarios apimtys, t. y. kainos.

11. Dėl valstybinės žemės sklypo, kuriuo naudojasi mokykla.

Panemunės pagrindinė mokykla naudojasi valstybinės žemės sklypu A. Jonyno g. 10 Alytus, kurio plotas – 3.3010 ha, unikalus Nr. 4400-1209-3073, tačiau nėra pateikusi prašymo perduoti neatlygintinai naudotis šiuo valstybinės žemės sklypu. Vadovaujantis Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklėmis¹⁶ ir Naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklėmis¹⁷, mokykla Nekilnojamojo turto registre nėra įregistravusi patikėjimo teisės į naudojamą žemės sklypą.

12. Dėl kitų pastebėjimų.

2012 metų spalio mėn. buvo atlikta privažiavimo kelio prie Panemunės mokyklos knygų paskirstymo punkto įrengimas. Šių darbų Užsakovas – Alytaus m. savivaldybės administracija, Rangovas – UAB „Alstapa“, Mokėtojas – Panemunės pagrindinė mokykla. Pagal audito metu pateiktus dokumentus nustatyta, kad darbai atlikti 2012 metų spalio mėn., darbų suma – 25490,50 Lt. Pagal mokyklai pateiktą 2012-10-31 PVM sąskaitą-faktūrą ALST Nr. 1768 už įvykdytus darbus 2012 m. lapkričio mėn. mokykla rangovui pervedė 9816,00 Lt. 2012 m. gruodžio mėn.

¹⁵ LR Viešųjų pirkimų įstatymas 1996-08-13 Nr. I-1491, Žin., 1996, Nr. 84-2000

¹⁶ LRV 1995-11-13 nutarimas Nr. 1428 “Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“

¹⁷ LRV 1999-03-09 nutarimas Nr. 260 “Dėl naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos”

mokykla iš darbo užmokesčiui skirtų savivaldybės biudžeto sutaupytų lėšų rangovui už atliktus darbus pervedė 5300,00 Lt.

2012-12-31 duomenimis kreditinis įsiskolinimas rangovui yra 10374,50 Lt.

Likusi reikalinga lėšų suma mokyklos išlaidų sąmatoje nebuvo patvirtinta, o privažiavimo kelio darbai buvo vykdomi nepatvirtinus ir neskyrus reikiamų asignavimų. 2012-12-31 duomenimis, rangovui už atliktus darbus likusi lėšų suma nepravesta.

IV. IŠVADOS

1. Metų pradžioje tvirtinama išlaidų iš savivaldybės lėšų sąmata su lėšų trūkumu, reikalingu visoms metinėms išlaidoms padengti.

2. Pagal suvestinės ataskaitos (Forma Nr. 2 – metinė) duomenis, įstaigos kasinės išlaidos neviršija patvirtintos sąmatos plano, tačiau per 2011 metus patirtos sąnaudos didesnės nei numatytos įstaigai finansavimo pajamos, skirtos komunalinių paslaugų išlaidoms padengti ir dėl to išauga mokyklos kreditinis įsiskolinimas.

3. Einamojo ilgalaikio turto statybos ir remonto darbai buvo vykdomi turint savivaldybės tarybos patvirtintą dalinį finansavimą. Minėti darbai buvo vykdomi aptarus rekonstrukcijos darbų ir viešojo konkurso vykdymo procedūrą su Alytaus miesto savivaldybės administracijos statybos ir švietimo skyrių vedėjais. Turtas, kuris įsigytas vykdant sporto salės remonto darbus nėra įtrauktas į inventORIZACIJOS dokumentus, jo vertė įtraukta į bendrą pastato vertę.

4. Iki 2012 metų mokykloje nebuvo vykdoma grynųjų pinigų apskaita, vadovaujantis Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 10 p. reikalavimais kadangi nebuvo patvirtinta atsiskaitymo už surinktus grynuosius pinigus tvarka, o grynuosius pinigus įnešantiems asmenims nebuvo išduodami pinigų apskaitos dokumentai (kasos kvitas, arba kasos pajamų orderis).

5. Lėšos, gautos paramos būdu, buvo skirstomos nesivadovaujant Alytaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintomis paramos skirstymo taisyklėmis¹⁸.

6. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (Formoje Nr. 2) kasinės išlaidos nurodytos pagal ekonominės išlaidų klasifikacijos kodus, išskyrus UAB LITESKO pateiktose sąskaitose nurodytas sumas už sistemų priežiūrą: išlaidos už sistemų priežiūrą nurodytos komunalinių paslaugų straipsnyje, o ne ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto straipsnyje.

¹⁸ 2009-09-24 Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-184 "Dėl Alytaus miesto savivaldybės biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklių patvirtinimo".

7. Mokykla turi kompiuterinės įrangos, kuri yra moraliai pasenusi ir netinkama naudoti, tačiau nėra nurašyta.

8. Mokyklos valgyklų maisto ruošimo patalpų ir valgykloje naudojamos maisto ruošimo įrangos nuomos sutartis neatitinka Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl turto nuomos ir bendrojo lavinimo mokyklų valgyklų eksploatavimo išlaidų“.

9. Mokykla nesivadovavo valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklėmis ir VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre nėra įregistravusi patikėjimo teisės į šį sklypą. Audito metu pradėtos žemės sklypo įregistravimo procedūros.

10. Mokykla nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymu ir savo tinklapyje neskelbė Viešųjų pirkimų plano bei yra sudariusi neterminuotų paslaugų teikimo sutarčių.

11. Turtas, kuris įsigytas vykdant sporto salės remonto darbus nėra įtrauktas į inventORIZACIJOS dokumentus, jo vertė įtraukta į bendrą pastato vertę.

V. REKOMENDACIJOS

1. Spręsti klausimus dėl lėšų už atliktus darbus, kurių užsakovas Alytaus m. savivaldybės administracija, skyrimą ir apmokėjimą 2013 m. I ketvirtyje.

2. Spręsti klausimą dėl turto, kuris yra įsigytas vykdant sporto salės remonto darbus apskaitos ir inventORIZACIJOS, vadovaujantis galiojančiais LR teisės aktais.

3. Parengti Materialiojo turto nuomos sutartį, vadovaujantis galiojančiais Alytaus m. savivaldybės teisiniais dokumentais.

4. Spręsti klausimą dėl valstybinės žemės sklypo, esančio A. Jonyno g. 10, Alytuje įregistravimo ir perdavimo patikėjimo teise naudotis Panemunės pagrindinei mokyklai.

5. Kreiptis į Alytaus m. savivaldybės administraciją dėl netinkamo naudotis valstybės turto gauto iš UAB „Sonex kompiuteriai“ nurašymo.

Dėkojame už bendradarbiavimą audito metu.